

Projekt VIS - Wizowy System Informacyjny (ang. Visa Information System)

Wizowy System Informacyjny jest nowym rozwiązaniem będącym elementem współpracy w strefie Schengen, który służy do budowy Europejskiego Obszaru Wolności, Bezpieczeństwa i Sprawiedliwości. Celem utworzenia systemu VIS jest zagwarantowanie wymiany informacji o osobach starających się o wizę i wydanych wizach między państwami tworzącymi strefę Schengen, które zniosły kontrole na granicach wewnętrznych i zapewniają swobodę przepływu osób.

VIS pozwoli na usprawnienie współpracy pomiędzy państwami członkowskimi m.in. w zakresie:

- wspólnej polityki wizowej,
- zapobiegania handlu wizami,
- identyfikacji osób, które mogą nie spełniać warunków wjazdu, pobytu lub zamieszkania na terytorium UE.

Systemem VIS został operacyjnie uruchomiony 11 października 2011 r. Jednakże rozpoczęcie funkcjonowania VIS nie kończy zadań związanych z jego pełnym wdrożeniem i przygotowaniem instytucji krajowych do współpracy z systemem, gdyż jest to proces wieloetapowy, rozciągnięty w czasie, mający na celu jego sukcesywne uruchamianie w kolejnych regionach świata oraz granicach zewnętrznych – tzw. ang. „roll-out”, a także zapewnienie dostępu dla służb odpowiedzialnych za zapobieganie, ściganie, zwalczanie przestępczości i terroryzmu. Obecnie równolegle do wdrażania VIS realizowany jest również drugi etap wdrażania narzędzia komunikacyjnego VIS Mail niezbędnego dla prawidłowego funkcjonowania VIS – VIS Mail 2 faza.

VIS jest oparty na scentralizowanej architekturze obejmującej Centralny Wizowy Systemem Informacyjny, a także interfejs w każdym państwie oraz infrastrukturę komunikacyjną między Centralnym Wizowym Systemem Informacyjnym i interfejsami krajowymi. Za budowę wskazanych komponentów odpowiada Komisja Europejska, natomiast państwa były zobowiązane do dostosowania infrastruktury krajowej do współpracy z VIS. Zarządzanie VIS jest realizowane na poziomie centralnym UE przez utworzoną w tym celu instytucję unijną – tą sama co w przypadku SIS.

W VIS są gromadzone dane dotyczące wnioskodawcy wizy oraz inne informacje:

- wniosek wizowy,
- informacje o wizach: wydanych, anulowanych, cofniętych lub przedłużonych, a także, odmowy wydania wizy,
- fotografie,
- odciski palców,
- odesyłać do poprzednich wniosków oraz do wniosków osób podróżujących wspólnie.

Pełny dostęp do VIS w celu wprowadzania, modyfikowania, usuwania i przeglądania danych jest zagwarantowany wyłącznie dla organów wizowych. Ponadto zagwarantowano dostęp do przeglądania danych innym organom - właściwym do przeprowadzania odpraw na przejściach granicznych na granicach zewnętrznych, organom odpowiedzialnym za udzielanie azylu oraz kontrolę legalności pobytu na terytorium państwa. Dodatkowo przewidziano wyjątkową formę dostępu (pośrednią) dla organów państw członkowskich odpowiedzialnych za zapobieganie przestępstwom terrorystycznym i innym poważnym przestępstwom, ich wykrywanie oraz ściganie. Korzystanie z danych dla tych organów będzie możliwe na podstawie uzasadnionego wniosku dającego podstawy do uznania, że wgląd do danych VIS przyczyni się do zapobiegania, wykrycia lub ścigania przestępstw.

Zgodnie z prawem krajowym uprawnienia do korzystania z VIS uzyskało ponad 16 instytucji krajowych

np. Straż Graniczna, konsulowie, wojewodowie, Policja, ale również sądy, prokuratury, Agencja Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Biuro Ochrony Rządu oraz Centralne Biuro Antykorupcyjne. Kluczowe znaczenie przy określaniu podmiotów uprawnionych i zakresów kompetencji do korzystania z VIS ma prawo krajowe.